

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING
HBO-MASTER FYSIOTHERAPIE
Hanzehogeschool Groningen

ADVIESRAPPORT
19 APRIL 2024

Inhoud

1	Procedure NVAO.....	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
	2.1 Algemene gegevens.....	4
	2.2 Profiel	4
	2.3 Panel	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	7
5	Aanbevelingen	8
6	Beoordeling	9
	6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten	9
	6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving.....	10
	6.3 Standaard 3: Toetsing.....	14
	6.4 Studieduur.....	15
	6.5 Graad	15

1 Procedure NVAO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	Hanzehogeschool Groningen
Opleiding	hbo-master Fysiotherapie
Varianten	Deeltijd
Graad	Master of Science
Afstudeerrichtingen	Manuele Therapie Psychosomatische Fysiotherapie
Locaties	Groningen
Studieomvang	120 EC ²

2.2 Profiel

De hbo-masteropleiding Fysiotherapie geeft fysiotherapeuten met een geldige BIG-registratie³ de mogelijkheid zich te verdiepen en verbreden in hun vakgebied. Daarmee speelt de opleiding in op behoeften in het werkveld, gerelateerd aan actuele en toekomstige transitie in de zorg. De opleiding heeft een eigen profiel door de nadruk op Healthy Ageing, de beschermende mens, innovatie, ondernemen en interprofessioneel samenwerken te leggen. Studenten specialiseren zich in Manuele Therapie (MT) of Psychosomatische Fysiotherapie (PFT). Afgestudeerden mogen de naam van verbijzonderd fysiotherapeut voeren en kunnen zich inschrijven in het deelregister van de betreffende specialisatie ('verbijzondering') van de landelijke beroepsvereniging Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF).

De hbo-masteropleiding Fysiotherapie is onderdeel van de Academie voor Gezondheidsstudies (SAGZ) en verbonden aan het Centre of Expertise Healthy Ageing met daarin het lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing (HAAHCN). De opleiding legt daarnaast connecties met andere (master)opleidingen, lectoraten en kenniscentra van de Hanzehogeschool Groningen en een uitgebreid netwerk in de praktijk.

2.3 Panel

Samenstelling

- dr. Sandra Beurskens (voorzitter), zelfstandig adviseur en procesbegeleider bij innovaties en verbeterprojecten in zorg en welzijn;
- Hylke Brouwer MSc, manueel therapeut bij Fysiohuis en docent opleiding Fysiotherapie, Hogeschool van Amsterdam;
- Bart van Buchem, fysiotherapeut en psychosomatisch fysiotherapeut bij Praktijk Noorder Spaarne;
- Loes Damhuis (student-lid), pre-masterstudent Klinische Psychologie, Open Universiteit.

Ondersteuning

- Anne Martens MA, secretaris;
- drs. Carina Schaafsma MBA, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator.

Locatiebezoek

Groningen, 13 maart 2024.

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

³ Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de hbo-masteropleiding Fysiotherapie van de Hanzehogeschool Groningen. De instelling wil de opleiding van 120 EC aanbieden in een deeltijdse variant te Groningen. De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor de beperkte toetsing.

De opleiding sluit goed aan bij ontwikkelingen in de nationale en regionale zorgsector – specifiek bij maatschappelijke vraagstukken rondom bewegen en gezondheid – en speelt in op de behoefte aan breed opgeleide gespecialiseerde fysiotherapeuten die vanuit hun vakinhoudelijke expertise kunnen bijdragen aan de benodigde transitie in de zorg. Studenten specialiseren zich in Manuele Therapie (MT) of Psychosomatische Fysiotherapie (PFT). Daarnaast heeft de opleiding een ‘Groningse kleur’ door de specifieke aandacht voor Healthy Ageing, de beschermende mens, innovatie, ondernemen en interprofessioneel samenwerken.

Het programma heeft een duidelijke opzet aan de hand van drie themalijnen; de Groningse kleur komt gedurende de gehele opleiding terug via de aandacht voor verbredende kennis en vaardigheden, maar kan nog sterker worden aangezet. Studenten besteden een groot deel van de opleiding in de praktijk tijdens vakinhoudelijke stages en in hun eigen werkomgeving om verdiepende en verbredende opdrachten uit te voeren. Omdat de opleiding vooruitstrevend is en opleidt voor nog niet bestaande (verbredende) rollen, dient de opleiding de verwachtingen goed af te stemmen met de beroepspraktijk waar de studenten werken en aanvullende ondersteuning te bieden om de kwaliteit te bewaken en borgen. Passend bij de ontwikkeling van professioneel leiderschap geeft de opleiding studenten veel verantwoordelijkheid voor de inrichting van het eigen leertraject. Studenten kunnen hun studie deels flexibel inrichten. Het is belangrijk dat de opleiding aspirant-studenten goed informeert over de verwachte grote studielast en de ervaren studielast actief monitort.

De opleiding is ontwikkeld door een team van gedreven docenten met veel deskundigheid op het gebied van fysiotherapie. Studenten van beide uitstroomprofielen werken veel samen en verbreden zo hun blik binnen het fysiotherapeutisch domein. De Hanzehogeschool Groningen heeft een rijke onderwijsleeromgeving met relevante lectoraten, expertisecentra en een groot regionaal netwerk. De opleiding kan de samenwerking met andere disciplines uitbreiden om een daadwerkelijk interprofessionele leeromgeving te creëren.

Gedurende de opleiding staan leren door reflecteren en ontwikkelingsgerichte feedback centraal. De opleiding zet toetsing in om het leerproces van studenten te ondersteunen en sturen, en zoekt naar een passende balans tussen formatieve en summatieve evaluatiemomenten. De opleiding maakt gebruik van een passende mix van toetsvormen die aansluiten bij de leeruitkomsten. De nadruk ligt op het relevant toepassen van verworven kennis en vaardigheden en op contextgebonden toetsen.

Het panel is van oordeel dat de Hanzehogeschool Groningen een relevante en kwaliteitsvolle nieuwe opleiding heeft ontwikkeld, die fysiotherapeuten de mogelijkheid geeft om zich zowel te verdiepen in het eigen vakgebied als te verbreden als een zorgprofessional die leiding kan geven aan de uitdagingen waar de zorg voor staat. De opleiding heeft een sterke toekomstvisie en sluit aan bij actuele en verwachte behoeften in de zorgsector.

Standaard	Oordeel
1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
3. Toetsing	Voldoet

<i>Eindoordeel</i>	<i>Positief</i>
--------------------	-----------------

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Profiel – De opleiding heeft een onderscheidend 'Gronings' profiel ten opzichte van andere hbo-masteropleidingen Fysiotherapie, met specifieke aandacht voor innovatie, ondernemerschap, interprofessioneel samenwerken, de beschermende mens en Healthy Ageing. De opleiding integreert onderzoek, ondernemerschap en innovatie.
2. Externe betrokkenheid – De opleiding is ontwikkeld in nauwe samenwerking met beroepsinhoudelijke verenigingen, andere hogescholen en vertegenwoordigers vanuit het werkveld.
3. Leeromgeving – De opleiding kan gebruikmaken van een rijke onderwijsleeromgeving met veel kennis en mogelijkheden om de leeruitkomsten te realiseren. De Hanzehogeschool Groningen heeft relevante lectoraten, expertisecentra en een groot regionaal netwerk.
- 4.. Docenten – De opleiding is ontwikkeld door een team van gedreven docenten met veel deskundigheid op het gebied van Fysiotherapie.
5. Examencommissie – De examencommissie is ervaren en inhoudelijk sterk.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Profiel – Verwerk de ‘Groningse kleur’ in de leeruitkomsten om het eigen profiel van de opleiding duidelijker te maken en de doelstellingen te concretiseren. Communiceer het onderscheidende profiel duidelijk naar aspirant-studenten en het werkveld en bewaak de ambities wat betreft de generieke rollen.
2. Interprofessioneel samenwerken – Maak nog meer gebruik van de rijke leeromgeving van de Hanzehogeschool Groningen om een daadwerkelijk interprofessionele leeromgeving te creëren, ook buiten het domein fysiotherapie. Neem de samenwerking met studenten en docenten van andere (master)opleidingen, lectoraten en het brede werkveld al vanaf de start van de opleiding in het curriculum op.
3. Werkplekieren – Verhelder wat de opleiding verstaat onder ‘werkplekieren’ en maak goede afspraken met de student en de werkpraktijk over de verwachtingen rondom begeleiding en verantwoordelijkheden tijdens het leren in de praktijk.
4. Aanvullende ondersteuning – Bied studenten aanvullende ondersteuning indien ze (verbredende) opdrachten niet op de eigen werkplek kunnen uitvoeren of daar niet de juiste begeleiding kunnen krijgen.
5. Studielast – Licht aspirant-studenten goed voor over de verwachte studielast en monitor de ervaren studielast actief.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

De hbo-masteropleiding Fysiotherapie van de Hanzehogeschool Groningen speelt in op een verwachte toenemende vraag naar mastergeschoolde fysiotherapeuten, die breed opgeleid zijn en kunnen bijdragen aan de benodigde transitie in de zorg. De opleiding geeft fysiotherapeuten met een geldige BIG-registratie de mogelijkheid zich te specialiseren in Manuele Therapie (MT) of Psychosomatische Fysiotherapie (PFT). Afgestudeerden mogen de naam van verbijzonderd fysiotherapeut voeren en kunnen zich inschrijven in het deelregister van de betreffende specialisatie ('verbijzondering') van de landelijke beroepsvereniging Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF).

Het informatiedossier beschrijft de ambitie van de Hanzehogeschool Groningen: de instelling wil impact hebben door het versterken van de kracht van de regio, in samenhang met het leven lang ontwikkelen van mensen. De nieuwe masteropleiding Fysiotherapie is onderdeel van de Academie voor Gezondheidsstudies (SAGZ) en past bij het doel van de academie om gezondheidsprofessionals op te leiden die een waardevolle bijdrage leveren aan 'Healthy Ageing', een gezonde leefstijl en preventie. Deze professionals werken aan oplossingen voor steeds complexere zorgvragen en doen dat in samenwerking met andere zorgprofessionals.

Het panel bevestigt dat de opleiding aansluit bij ontwikkelingen in de nationale en regionale zorgsector, specifiek bij maatschappelijke vraagstukken rondom bewegen en gezondheid. De opleiding wil gespecialiseerde fysiotherapeuten opleiden die toekomstbestendig zijn en van binnenuit kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van de (bredere) beroepspraktijk. Daarvoor hebben fysiotherapeuten kennis en vaardigheden nodig op het gebied van interprofessioneel samenwerken, toekomstbestendige zorg, transitie en innovatie. De opleiding wil zogenoemde 'T-shaped professionals' opleiden die beschikken over zowel een stevige vakinhoudelijke basis als verbredende vaardigheden, evenals kennis over specifieke thema's zoals veroudering en 'de beschermende mens' (mechanismen die een rol spelen bij het ontstaan, in stand houden en behandelen van de complexe klachten). Daarmee onderscheidt de opleiding zich van reeds bestaande hbo-masteropleidingen Fysiotherapie. De specifieke aandacht voor innovatie, ondernemerschap, interprofessioneel samenwerken, de beschermende mens en Healthy Ageing zijn kenmerkend voor het profiel van de opleiding. Het panel beveelt aan om over dit nieuwe profiel duidelijker te communiceren naar aspirant-studenten en het werkveld.

De opleiding is ontwikkeld in nauwe samenwerking met externe partners. Het panel vindt het positief dat de instelling intensief contact heeft met vier hogescholen (Saxion Hogeschool, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Hogeschool Utrecht en Hogeschool Rotterdam), deelneemt aan verschillende regionale netwerken en actief betrokken is bij de Nederlandse beroepsinhoudelijke vereniging voor Manuele Therapie (NVMT) en de Nederlandse vereniging voor Fysiotherapie volgens de Psychosomatiek (NFP). Via het Centre of Expertise Healthy Ageing en lectoraten is de opleiding goed aangesloten bij relevante internationale ontwikkelingen. Een recent opgerichte werkveldadviescommissie (WAC) adviseert over de

afstemming tussen de inrichting van de opleiding en het onderwijs en het werkveld. Volgens het panel heeft de opleiding passend gereageerd op vragen vanuit het werkveld. Het panel raadt aan om in deze commissie ook praktijkhouders van kleinere praktijken te betrekken, evenals vertegenwoordigers uit het sociale domein.

De opleiding is gebaseerd op de recent (2023) vastgestelde beroepscompetentieprofielen van NVMT en NFP. Voor beide uitstroomprofielen afzonderlijk heeft de opleiding leeruitkomsten geformuleerd op basis van de zeven CanMEDS⁴-rollen – (1) zorgverlener, (2) gezondheidsbevorderaar, (3) samenwerkingspartner, (4) organisator, (5) reflectieve professional, (6) innovatieve professional en (7) organisator – die in de beroepscompetentieprofielen zijn uitgewerkt in narratieven. De leeruitkomsten van de opleiding beschrijven het eindniveau en zijn helder uitgewerkt in competenties en gedragingen. Het panel begrijpt dat de rol van zorgverlener afzonderlijk is uitgewerkt voor de twee uitstroomprofielen, maar adviseert om voor de generieke rollen één uitwerking te maken met accenten per uitstroomprofiel, om het accent minder te leggen op alleen fysiotherapie en de meerwaarde van de nieuwe opleiding inzichtelijker te maken. Daarnaast beveelt het panel aan om de ‘Groningse kleur’ sterker aan te zetten in de leeruitkomsten, om het eigen profiel van de opleiding duidelijker te maken en de doelstellingen te concretiseren. Wat betreft de thema’s Healthy Ageing, innovatie, ondernemen en interprofessioneel samenwerken gaat de nieuwe hbo-masteropleiding Fysiotherapie van de Hanzehogeschool Groningen immers verder dan de beroepscompetentieprofielen.

Volgens het panel heeft de opleiding adequaat aangetoond dat de leeruitkomsten aansluiten bij de Dublin-descriptoren voor het masterniveau, de professionele masterstandaard (Vereniging Hogescholen, 2019) en NLQF⁵-niveau 7. Wel vindt het panel de ambities op gebied van de generieke rollen groot. Het panel adviseert daarom om het beoogde eindniveau te bewaken en in afstemming met interne en externe betrokkenen vast te stellen wat reële verwachtingen zijn voor startbekwame masteropgeleide fysiotherapeuten.

Het panel is van oordeel dat de beoogde leeruitkomsten van de hbo-masteropleiding Fysiotherapie passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding. De opleiding heeft een sterke toekomstvisie en sluit aan bij actuele en verwachte behoeften in de zorgsector. De nauwe samenwerking met beroepsinhoudelijke verenigingen, andere hogescholen en vertegenwoordigers vanuit het werkveld is een sterkte en borgt de aansluiting bij inhoudelijke en professionele standaarden. Via een werkveldadviescommissie en de betrokkenheid van lectoraten is de aansluiting bij actuele eisen vanuit het beroepenveld en het vakgebied geborgd. Het panel concludeert dat de opleiding voldoet aan standaard 1.

6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

⁴ Canadian Medical Education Directions for Specialists

⁵ Nederlands Kwalificatieraamwerk

De hbo-masteropleiding Fysiotherapie is een driejarige deeltijdopleiding van 120 EC.⁶ Voor beide uitstroomprofielen bestaat het curriculum uit drie duidelijke themalijnen: (1) Vakinhoudelijk Specialist (55 EC), (2) Wetenschap & Innovatie (55 EC) en (3) Professionele Ontwikkeling (10 EC). De eerste twee themalijnen bevatten meerdere modules; de laatste lijn beslaat één module die gedurende de drie studiejaar doorloopt. Volgens het panel zijn de themalijnen en modules op duidelijke wijze gekoppeld aan de CanMEDS-rollen en leeruitkomsten. De modules zijn beschreven in studiehandleidingen, waarvan een aantal al is uitgewerkt op lesniveau en andere beknopter zijn. Tijdens het locatiebezoek heeft het panel een goed beeld gekregen van de invulling van de modules, die de 'Groningse kleur' duidelijk reflecteren via de nadrukkelijke aandacht voor verbredende kennis en vaardigheden. Het panel heeft voldoende vertrouwen dat de docenten en ontwikkelaars de plannen adequaat zullen vertalen naar studiematerialen.

De modules in de themalijn Vakinhoudelijk Specialist sluiten volgens het panel goed aan bij de twee uitstroomprofielen en leiden studenten op tot gespecialiseerd fysiotherapeut. Onderdeel van deze themalijn is een stage waarin studenten vaardigheden ontwikkelen in de praktijk. Via een keuzemodule kunnen studenten onderwijs volgen aan een van de vier eerdergenoemde hogescholen met een hbo-masteropleiding Fysiotherapie. Studenten van de twee uitstroomprofielen volgen de modules Fysiotherapeutisch Specialist deels gezamenlijk. Waar accenten anders liggen, zitten studenten samen met medestudenten van hun eigen uitstroomprofiel. Vanwege de accentverschillen hebben de uitstroomprofielen eigen studiehandleidingen.

Tijdens het locatiebezoek heeft het panel een duidelijker beeld gekregen van de verwachtingen en mogelijkheden op gebied van onderzoek, ondernemerschap en innovatie. Het panel vindt dat de opleiding deze drie aspecten op een sterke manier integreert. Studenten leren hoe ze zelfstandig praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek kunnen uitvoeren om bij te dragen aan verbeteringen in de zorg. De opleiding benadert dit via ervaringsgericht leren: studenten verzamelen data en doorlopen de empirische cyclus zodat ze onderzoeksmethodologie kunnen duiden en weten hoe ze een antwoord kunnen vinden op (innovatie)vragen uit de praktijk. Daarbij leren studenten hun eigen netwerk in kaart te brengen en vaardigheden op gebied van (project)leiderschap. Gedurende de opleiding doen studenten onderzoek via hun eigen werkplek, het Centre of Expertise Healthy Ageing met daarbinnen het lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing (HAAHCN), het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen en het innovatiecentrum Health Hub Roden. In de afstudeerfase sluiten studenten de themalijn Wetenschap & Innovatie en de opleiding af met een innovatieopdracht en een thesis, waarvoor ze kunnen aansluiten bij het onderzoek van lectoraten en het UMCG (zie ook Standaard 3). Waar relevant is de medisch-ethische toetsing van onderzoek geborgd.

De module van de themalijn Professionele ontwikkeling is gericht op inzicht in en verbetering van de leer- en ontwikkelvaardigheden van de student en het goed kunnen positioneren in de nieuwe rol van gespecialiseerd fysiotherapeut. Studenten werken aan een persoonlijk ontwikkelplan en reflecteren op hun professionele identiteitsontwikkeling via onder andere coaching, intervisie en supervisie. Het panel vindt deze activiteiten belangrijk om studenten voor te bereiden op hun rol als gespecialiseerd fysiotherapeut in de brede context van maatschappelijke ontwikkelingen.

De opleiding wil een leergemeenschap creëren met studenten en docent-onderzoekers van binnen en buiten de opleiding, lectoren, ervaringsdeskundigen, de beroepsverenigingen en

⁶ European Credits (studiepunten)

internationaal erkende experts. Gedurende de opleiding staan leren door reflecteren en ontwikkelingsgerichte feedback centraal. Hiertoe ontvangen studenten van diverse betrokkenen feed-up, feedback en feedforward om het leerproces te bevorderen, in lijn met het uitgangspunt ontwikkelingsgericht opleiden. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding gebruik kan maken van een rijke onderwijsleeromgeving met veel kennis en mogelijkheden om de leeruitkomsten te realiseren. De Hanzehogeschool Groningen heeft relevante lectoraten, expertisecentra en een groot regionaal netwerk. Het panel vindt het positief dat de lectoraten van de Hanzehogeschool Groningen interprofessioneel zijn ingestoken en verbonden aan verschillende *schools* van de instelling.

Interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken is een belangrijk kenmerk van de opleiding en studenten komen vanaf de start van de opleiding in contact met verschillende professies (o.a. artsen en psychologen). Studenten van beide uitstroomprofielen werken samen tijdens lesdagen en bij opdrachten die ze in zelfstudietijd uitwerken. Hoewel het panel het waardeert dat studenten op deze manier hun blik verbreden binnen het fysiotherapeutisch domein, beschouwt het panel dit als een vorm van *intraprofessioneel* samenwerken. In het laatste studiejaar werken masterstudenten Fysiotherapie ook samen met studenten van de hbo-masteropleidingen Physician Assistant en Advanced Nursing Practice, bijvoorbeeld in multidisciplinaire overleggen ten aanzien van de best mogelijke zorg voor patiënten. Volgens het panel mag de opleiding ambitieuzer zijn op het gebied van samenwerking met andere disciplines en zijn er binnen de Hanzehogeschool Groningen goede mogelijkheden voor verbindingen met opleidingen in bijvoorbeeld het sociale domein en techniek. Het panel beveelt dan ook aan om de samenwerking met studenten en professionals van die opleidingen al vanaf de start van de opleiding in het curriculum op te nemen. Daarnaast ziet het panel mogelijkheden voor een sterkere samenwerking met de hbo-masteropleiding Healthy Ageing Professional.

De opleiding vraagt ruim drie dagen per week tijdsinvestering. Eén volledige dag is een lesdag op locatie, met aandacht voor beroepsauthentieke vraagstukken en praktijkervaringen, de themalijnen, intervisie en projectmatig werken. De rest van de tijd besteden studenten aan zelfstudie en leren in de beroepspraktijk, waar ze zelfstandig in leergroepen opdrachten uitvoeren, stagelopen en zich voorbereiden op de lesdagen en toetsing. De opleiding raadt aspirant-studenten aan om ten minste één dag in de week te werken op een werkplek die relevant is voor de gekozen specialisatie. Vanwege het grote belang van het leren in de praktijk heeft het panel dit onderwerp uitgebreid besproken tijdens het locatiebezoek en een beter beeld gekregen van het onderscheid tussen de vakinhoudelijke stage en andere activiteiten die studenten uitvoeren in de praktijk (waaronder op de eigen werkplek). Het is belangrijk dat de opleiding voor alle betrokkenen (docenten, studenten, werkveld) verheldert wat de opleiding verstaat onder werkplekklaren: alleen de stage of ook de tijd die studenten werken in de eigen werkcontext. Indien het werken in de praktijk onderdeel is van de leeromgeving, moet de opleiding duidelijk maken hoe ze de verantwoordelijkheid neemt voor de begeleiding en beoordeling op de werkplek, en de kwaliteit daarvan borgt.

Om zich te mogen registreren als gespecialiseerd fysiotherapeut, dienen studenten begeleid ervaring op te doen in de klinische praktijk. De Hanzehogeschool Groningen heeft een groot netwerk van stageplekken om een goede leerplek te garanderen. Het is positief dat de opleiding bijeenkomsten organiseert voor stagebegeleiders. De opleiding maakt gebruik van een algemene stageovereenkomst van de Hanzehogeschool Groningen. Het panel raadt aan om dit document verder te specificeren voor de hbo-masteropleiding Fysiotherapie.

Voor verbredende opdrachten gaat de opleiding ervan uit dat studenten ze op de eigen werkplek kunnen uitvoeren en daarbij begeleid worden door ervaren collega's. Bij de intake

bespreekt de opleiding de concrete verwachtingen met aspirant-studenten. De verantwoordelijkheid voor de organisatie ligt hierbij vooralsnog bij de student. Het panel merkt op dat het voor studenten niet altijd mogelijk zal zijn om innovatieve opdrachten uit te voeren, omdat de opleiding vooruitstrevend is en opleidt voor nog niet bestaande rollen. Dit vraagt om goede voorlichting van en afstemming met de beroepspraktijk en eventueel aanvullende ondersteuning vanuit de opleiding indien studenten opdrachten niet op de eigen werkplek kunnen uitvoeren of daar niet de juiste begeleiding kunnen krijgen om zich ook verbreedend te ontwikkelen. Vertegenwoordigers van het werkveld vertelden het panel dat zij behoefte hebben aan kaders die de verwachtingen rondom begeleiding en verantwoordelijkheden specificeren. Het panel beveelt aan om hierover goede afspraken te maken met de student en de werkplek, om te borgen dat het leren in de praktijk centraal staat.

Het informatiedossier stelt dat het onderwijs flexibel en vraaggericht is ingericht, om aan te sluiten bij de wensen van de doelgroep van doorstromende studenten vanuit de hbo-bacheloropleiding en ervaren fysiotherapeuten. Tijdens het locatiebezoek lichtten de docenten toe dat de modulaire opbouw van het curriculum studenten de mogelijkheid geeft om de studie te vertragen of te pauzeren. Passend bij de ontwikkeling van professioneel leiderschap geeft de opleiding studenten veel verantwoordelijkheid voor de inrichting van het eigen leertraject. Het panel adviseert om goed in de gaten te houden of studenten hierin slagen, in het bijzonder in de eerste cohorten. Afhankelijk van de voorkennis van de student zal een student meer of minder tijd besteden aan zelfstudie. Het panel vindt het van belang dat de opleiding aspirant-studenten hierover goed voorlicht en dat de opleiding de ervaren studielast actief te monitoren.

Het panel is positief over het team van gedreven docenten met veel deskundigheid op het gebied van Fysiotherapie. Een groot deel van het docententeam is ook actief in de fysiotherapiepraktijk. Ten minste de helft van de docenten is gepromoveerd of bezig met een promotietraject en de meeste docenten hebben ruime praktijkervaring. De docenten zijn didactisch bekwaam: alle docenten beschikken over de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB) en de Basis Kwalificatie Examinering (BKE). Het panel waardeert de betrokkenheid van docenten met expertise op het gebied van ondernemerschap en innovatie en beveelt aan om meer docenten te betrekken vanuit bredere maatschappelijke en zorgdomeinen om het team interprofessioneler te maken. De docenten vervullen een of meerdere rollen: coach van het leerproces, studiecoach, mentor, beoordelaar, expert en/of supervisor. Het is positief dat de docenten elkaar zeer regelmatig spreken rondom de voorbereiding van lesdagen.

De opleiding maakt gebruik van de voorzieningen van de Hanzehogeschool Groningen aan de Petrus Driessenstraat. Op deze locatie zijn voornamelijk zorgopleidingen gevestigd. Het panel heeft een rondleiding gekregen en vastgesteld dat de kleinschalige locatie voorziet in voldoende onderwijsruimtes, praktijklokalen en skills labs. Het is een sterkte dat op dezelfde locatie ook lectoren onderzoek doen gerelateerd aan Healthy Ageing. Studenten, docenten en onderzoekers kunnen gebruikmaken van een onderzoeksruimte met verschillende opstellingen (kracht, lopen, inspanning).

Het informatiedossier vermeldt dat de studiebelasting van 27 uur per week een *blended* invulling krijgt om de studeerbaarheid te bevorderen. Vanwege het grote aandeel zelfstudie is een goede online leeromgeving van groot belang om het leerproces van studenten te ondersteunen via activerende opdrachten en andere digitale middelen. De online leeromgeving voor de masteropleiding Fysiotherapie is nog in ontwikkeling en zal worden uitgewerkt op basis van de inhoud van de studiehandleidingen, inclusief (toets)opdrachten. Tijdens het locatiebezoek hebben docenten het panel een indruk gegeven van de toekomstige online

leeromgeving aan de hand van de Blackboard-omgeving van de verwante bacheloropleiding. Daarnaast gaven ze een demonstratie van GraspLe, dat voornamelijk gebruikt zal worden voor statistiek en de themalijn Wetenschap & Innovatie. De docenten vertelden dat ze webinars en flitscolleges gaan ontwikkelen waarmee studenten zich inhoudelijk kunnen voorbereiden op de lesdagen. Het panel verwacht dat de docenten in staat zijn de online leeromgeving goed in te richten vanuit de ervaring die zij hebben opgedaan bij verwante opleidingen.

De opleiding heeft de leeruitkomsten op adequate wijze vertaald naar een curriculum met drie relevante themalijnen. Gedurende de opleiding ontwikkelen studenten zowel verdiepende als verbredende kennis en vaardigheden. De Hanzehogeschool Groningen biedt een rijke leeromgeving met mogelijkheden die de opleiding nog sterker kan benutten om een daadwerkelijk interprofessionele leeromgeving te creëren. De opleiding is ontwikkeld door bevoegden en deskundige docenten. Het panel concludeert dat de opleiding voldoet aan standaard 2 en formuleert enkele aanbevelingen om de opleiding verder te versterken.

6.3 **Standaard 3: Toetsing**

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het informatiedossier en de gevoerde gesprekken hebben het panel een goed beeld gegeven van de toetsing binnen de hbo-masteropleiding Fysiotherapie. De toetsing is gebaseerd op een duidelijk beschreven toetsbeleid met een uitgewerkt toetsplan. De opleiding zet toetsing in om het leerproces van studenten te ondersteunen en te sturen, en maakt gebruik van formatieve en summatieve evaluatiemomenten. Het panel heeft begrepen dat de opleiding hierin een balans zoekt: de Hanzehogeschool Groningen legt de nadruk op formatief handelen terwijl de registratie tot verbijzondering in de fysiotherapie vraagt om summatieve toetsing. Via supervisie en coaching reflecteren studenten op hun eigen leerproces en bereiden ze zich voor op summatieve toetsmomenten. Zij kunnen daarbij gebruikmaken van beoordelingscriteria om te weten wat examinatoren meenemen in een meer holistische summatieve beoordeling. Het panel vindt het van belang dat de opleiding in gesprek blijft over de optimale combinatie van formatieve en summatieve evaluatievormen en bijpassende beoordelingsformulieren.

De opleiding maakt gebruik van een passende mix van toetsvormen die aansluiten bij de leeruitkomsten. De nadruk ligt op het relevant toepassen van verworven kennis en vaardigheden en op contextgebonden toetsen. Per leeruitkomst geeft de opleiding voorbeelden van mogelijke bewijsstukken om de leeruitkomst aan te tonen. Examinatoren van de Hanzehogeschool Groningen beoordelen studenten. Het is positief dat zij deelnemen aan kalibratiesessies om met elkaar af te stemmen.

In het afstudeerprogramma worden alle leeruitkomsten op eindniveau getoetst. De afstudeerfase bestaat uit meerdere onderdelen vanuit de drie themalijnen. Studenten sluiten de lijn Wetenschap & Innovatie af met een innovatieopdracht (10 EC) en een thesis (20 EC). Alle studenten doen een masterproef (15 EC) aan het einde van de leerlijn Vakinhoudelijk specialist. Voor studenten met het uitstroomprofiel PSF bevat deze proef een toets om aan te tonen dat ze klinisch kunnen redeneren. Tot slot wordt de lijn Professionele Ontwikkeling afgesloten met een verslag en eindgesprek waarin de student de eigen visie op de nieuwe rol als verbijzonderd fysiotherapeut verantwoordt in de brede context van maatschappelijke ontwikkelingen, evenals de eigen identiteitsontwikkeling en het professioneel profiel (samen 10 EC). Bij de onderdelen van het afstudeerprogramma zijn steeds twee examinatoren betrokken

volgens het vierogenprincipe. Volgens het panel hanteert de opleiding duidelijke toetscriteria voor de vakinhoudelijke aspecten. Het panel raadt aan om de Groningse kleur sterker te laten terugkomen in de beoordelingscriteria.

In de innovatieopdracht ontwikkelen en implementeren studenten een innovatief product, innovatieve samenwerking of onderneming. Ze verwerken het implementatieplan, strategisch plan en optimalisatieplan in een schriftelijk verslag dat is onderbouwd met relevante (wetenschappelijke) bronnen. Daarnaast presenteren ze het volledige traject aan een panel van experts tijdens een Dragon's Den-presentatie. In de thesis onderzoeken studenten een complex vraagstuk uit de beroepspraktijk en schrijven ze hierover een verslag in de vorm van een wetenschappelijk artikel. Ze kiezen zelf passende methodologie en analysetechnieken. Bij voorkeur sluit het onderwerp aan bij de onderzoeklijnen van het lectoraat en de kennisagenda van de opleiding. Studenten verdedigen hun thesis tijdens een congres waarvoor ook stagebegeleiders worden uitgenodigd. Docenten gaven aan dat dit een goede gelegenheid is voor disseminatie van nieuwe ontwikkelingen naar het werkveld.

Tijdens het locatiebezoek heeft het panel gesproken met leden van de examencommissie en de toetsborgingscommissie. Het panel was onder de indruk van de ervaren en inhoudelijk sterke commissieleden. De examencommissie sluit aan bij de examencommissie van de bacheloropleiding Fysiotherapie. Het is positief dat de commissie iedere zes weken deelneemt aan overleg met de andere examencommissies van de Hanzehogeschool Groningen. Volgens het panel zijn de leden van de examencommissie goed op de hoogte van de ambities van de opleiding en van actuele ontwikkelingen op gebied van toetsing binnen de instelling. Het panel vindt het positief dat de examencommissie mogelijkheden ziet om samen te werken met examencommissies van verwante opleidingen aan andere hogescholen.

Volgens het panel beschikt de opleiding over een adequaat systeem van toetsing. De formatieve evaluatiemomenten ondersteunen het leerproces van studenten en bereiden hen voor op summatieve toetsen. Een ervaren examencommissie borgt de kwaliteit van toetsing. Het panel concludeert dat de opleiding voldoet aan standaard 3.

6.4 Studieduur

De opleiding heeft verschillende argumenten gegeven voor de verlengde studieduur van 120 EC. Het panel bevestigt dat er in het werkveld behoefte is aan aanvullende kennis en vaardigheden onder masteropgeleide fysiotherapeuten om de zorg toekomstbestendig te maken. Gespecialiseerde fysiotherapeuten dienen niet alleen te beschikken over verdiepende vakinhoudelijke kennis en vaardigheden, maar moeten interprofessioneel kunnen samenwerken om bij te dragen aan transitie in de zorg en innovaties. Daarnaast is een studielast van 120 EC een gangbare norm bij verwante internationale opleidingen.

Het panel geeft een positief advies inzake de verlenging van de studieduur van de hbo-masteropleiding Fysiotherapie van de Hanzehogeschool Groningen, op basis van zowel de behoeften in het werkveld als het internationale opleidingsveld.

6.5 Graad

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Master of Science.

Afkortingen

BDB	Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid
BIG	Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
BKE	Basis Kwalificatie Examinering
CanMEDS	Canadian Medical Education Directions for Specialists
EC	European Credits (studiepunten)
HAAHCN	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
KNGF	Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie
MT	Manuele Therapie
NFP	Nederlandse vereniging voor Fysiotherapie volgens de Psychosomatiek
NLQF	Nederlands Kwalificatieraamwerk
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
NVMT	Nederlandse beroepsinhoudelijke Vereniging voor Manuele Therapie
PFT	Psychosomatische Fysiotherapie
UMCG	Universitair Medisch Centrum Groningen

Het adviesrapport is tot stand gekomen
in opdracht van de NVAO
met het oog op de beperkte toetsing
van de nieuwe hbo-masteropleiding Fysiotherapie
van de Hanzehogeschool Groningen

Aanvraagnummer: AV-2346

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net